

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
№ 7 від 21 грудня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор БМЛ № 15
_____ Ванда ІВАСЮК
21 грудня 2023 р

**Положення
про медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням учнів у
Бердичівському міському ліцеї №15 Житомирської області**

Загальні положення

1.1. Медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням - невід'ємна частина освітнього процесу та медичного обслуговування здобувачів освіти у Бердичівському міському ліцеї №15 Житомирської області (далі – БМЛ №15), що включає заходи, спрямовані на оптимізацію, безпеку та ефективність фізичної культури.

1.2. Медико-педагогічний контроль є необхідним компонентом педагогічного процесу, що забезпечує своєчасне визначення рівня функціональних можливостей організму здобувачів освіти, адекватність фізичних навантажень та раннє виявлення ознак хвороб і ушкоджень.

1.3. Організація і зміст медико-педагогічного контролю в БМЛ №15 регламентуються Законами України "Про охорону дитинства", "Про освіту", "Про загальну середню освіту", наказом МОЗ та МОН від 20.07.2009 №518/674 "Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах", "Про фізичну культуру і спорт", "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", Основами законодавства України про охорону здоров'я, цим положенням та іншими нормативно-правовими актами.

1.4. Медико-педагогічний контроль здійснюється медичним персоналом БМЛ №15 педагогічними працівниками ліцею.

1.5. Оздоровчий ефект занять фізичною культурою забезпечується за умови повної відповідності фізичного навантаження функціональним можливостям організму. У свою чергу, функціональний стан організму характеризує ефективність і раціональність організації фізичного виховання у ліцеї.

2. Мета і завдання медико-педагогічного контролю

2.1. Метою медико-педагогічного контролю є:

- визначення стану здоров'я, фізичного розвитку і функціонального стану організму здобувачів освіти, які займаються фізичною культурою;
- оптимізація рухової активності здобувачів освіти;
- вирішення питань щодо відповідності фізичних навантажень стану здоров'я та функціональним можливостям здобувачів освіти навчальних закладів.

2.2. Завдання медико-педагогічного контролю:

- визначення рівня фізичного розвитку, стану здоров'я, функціональних можливостей організму та рівня розвитку рухових навичок ліцеїста з метою диференціації засобів і форм фізичного виховання та дозування фізичного навантаження;
- систематичне спостереження за динамікою показників фізичного розвитку, стану здоров'я та розвитку локомоторної функції здобувачів освіти під впливом фізичних вправ, загартування та інших засобів біокорекції для оцінки їх оздоровчого ефекту;
- виявлення функціональних відхилень і ранніх симптомів хвороб, що виникають під час занять фізичною культурою;
- профілактика ліцейського, в тому числі спортивного, травматизму;
- проведення санітарно-просвітницької роботи та гігієнічного виховання здобувачів освіти.

3. Організація медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням здобувачів освіти та порядок проведення медико-педагогічного спостереження на заняттях з фізичного виховання

3.1. Організацію медико-педагогічного контролю в БМЛ №15 забезпечує директор ліцею.

3.2. Оцінку стану здоров'я учнів з подальшим розподілом їх на групи для занять фізичною культурою здійснює медичний працівник БМЛ №15 за результатами:

- обов'язкових медичних профілактичних оглядів (рівень та гармонійність фізичного розвитку, наявність захворювань чи вад розвитку, травм, гострих хронічних захворювань, частота та тривалість захворювань, патологічна враженість);
- функціональних проб з дозованим фізичним навантаженням (визначення рівня функціонального стану організму);
- медико-педагогічних спостережень за різними формами фізичного виховання у БМЛ №15.

3.3. Основними формами медико-педагогічного контролю є:

- медико-педагогічні спостереження під час уроків з фізичного виховання, динамічної перерви, занять спортивних секцій, змагань та інших форм фізичного виховання;
- диспансерний облік учнів, які за станом здоров'я займаються в підготовчій та спеціальній групах;
- оцінка санітарно-гігієнічного стану місць проведення уроків та інших форм фізичного виховання;
- медико-педагогічні консультації з питань фізичного виховання;
- медичний супровід змагань, туристичних походів тощо;
- профілактика шкільного, в тому числі спортивного, травматизму;
- санітарно-просвітницька робота;
- контроль за ефективністю організації фізичного виховання у БМЛ №15.

3.4. Обов'язки педагогічних працівників щодо фізичного виховання учнів у БМЛ №15 визначено нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України.

3.5. Загальне керівництво організацією медичного контролю за станом здоров'я дітей у БМЛ №15 здійснюють місцеві органи охорони здоров'я та освіти і науки відповідно до чинного законодавства України.

3.6. Медико-педагогічний контроль входить до обов'язкових функцій медичних і педагогічних працівників БМЛ №15. Медико-педагогічне спостереження здійснюється згідно з кратністю проведення спеціалістами медико-педагогічного спостереження за уроками фізичного виховання у 1-11-х класах БМЛ №15.

3.7. Медико-педагогічне спостереження проводиться медичним працівником разом з вчителем безпосередньо під час уроків з фізичного виховання, динамічної перерви, занять спортивних секцій та інших форм фізичного виховання.

3.8. Під час медико-педагогічного спостереження вирішуються такі завдання:

- ознайомлення з навчально-методичною документацією (класний журнал, календарно-тематичний план, конспект уроку);
- контроль за навантаженням здобувачів освіти, віднесених за станом здоров'я до основної, підготовчої та спеціальної груп, під час проведення уроків із фізичної культури;
- оцінка методики проведення уроків із фізичної культури та фізкультурно-оздоровчих заходів, матеріально-технічного забезпечення, відповідність нормативам щодо забезпечення обладнанням та інвентарем, їх справність;
- оцінка гігієнічних умов місць проведення уроків із фізичної культури (температура та вологість повітря, ефективність вентиляції, рівень освітленості, якість і своєчасність вологого прибирання приміщень, дотримання правил техніки безпеки, наявність засобів першої медичної допомоги тощо);
- контроль за відповідністю одягу та взуття умовам проведення занять;
- контроль за відповідністю фізичного навантаження статі здобувачів освіти;
- вивчення реакції організму дітей на фізичне навантаження, хронометраж уроку.

3.9. Під час проведення уроку враховуються основні зовнішні ознаки втоми: колір шкіри обличчя, пітливість, характер дихання і рухів, міміка, увага і самопочуття учнів за схемою візуального визначення втоми учнів під час фізичного навантаження.

3.10. Для оцінки ефективності уроку використовуються хронометражні спостереження, які дозволяють обчислити моторну щільність (далі - МЩ), загальну щільність уроку (далі - ЗЩУ) за розрахунком.

Відповідно до гігієнічних вимог величина ЗЩУ має становити не менше ніж 80-90%.

3.11. Графічним зображенням реакції серцево-судинної системи (пульсу) у відповідь на фізичне навантаження є фізіологічна крива оцінки реакції здобувача освіти на фізичне навантаження.

3.12. За результатами медико-педагогічного спостереження у разі необхідності проводиться корекція планування процесу фізичного виховання та дозування фізичних навантажень учнів.